

Enhed
Ældre

Sagsbehandler
Charlotte Søderlund

Sagsnr.
2021 - 1290

Doknr.
384723

Dato
24-02-2021

Høringsnotat over forslag til lov om ændring af lov om social service (Obligatorisk opfølgnings- og læringsforløb efter påbud fra Styrelsen for Patientsikkerheds Ældretilsyn)

1. Høringen

Udkast til forslag til lov om ændring af lov om social service (Obligatorisk opfølgnings- og læringsforløb efter påbud fra Styrelsen for Patientsikkerheds Ældretilsyn) har været sendt i høring i perioden 22. december 2020 til 19. januar 2021 hos følgende myndigheder og organisationer:

Advokatrådet, Alzheimerforeningen, Ankestyrelsen, BL - Danmarks Almene Boliger, Center for Sund Aldring – KU, Dansk Erhverv, Dansk Handicap Forbund, Dansk Industri, Dansk Sygeplejeråd, Danske Diakonhjem, Danske Fysioterapeuter, Danske Handicaporganisationer, Danske Regioner, Danske Seniorer, Danske Ældreråd, Datatilsynet, DemensKoordinatorer i Danmark, Den Danske Dommerforening, Den Uvildige Konsulentordning på Handicapområdet, De sammenvirkende Menighedsplejere, Domstolsstyrelsen, Det Centrale Handicapråd, EGV, Ergoterapeutforeningen, FOA, Foreningen af Kommunale Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedschefer i Danmark (FSD), Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd (FTF), Institut for Menneskerettigheder, KL, Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte (KTO), Kost & Ernæringsforbundet, LO's Faglige Seniorer, Lægeforeningen, Nationalt Videnscenter for Demens, OK-Fonden, PLO, Pårørendegruppen for svage ældre, Selveje Danmark, Socialpædagogernes Landsforbund, SUFO (Landsforeningen for ansatte i sundhedsfremmende og forebyggende hjemmebesøg), VIVE og ÆldreSagen.

2. Høringssvar og kommentarer:

Social- og Ældreministeriet har modtaget 14 høringssvar med bemærkninger fra følgende organisationer og myndigheder: Dansk Erhverv, Danske Fysioterapeuter, Danske Regioner, Danske Ældreråd, DemensKoordinatorer i Danmark (DKDK), Ergoterapeutforeningen, FOA, Foreningen af kommunale social-, sundheds- og arbejdsmarkedschefer i Danmark (FSD), Institut for Menneskerettigheder, KL, Lægeforeningen, Nationalt Videnscenter for Demens, Selveje Danmark, ÆldreSagen.

Nedenfor er gengivet de væsentligste punkter i de modtagne høringsvar. Social- og Ældreministeriets kommentarer til høringsdelene er anført i kursiv. Social- og Ældreministeriet kan for en fuldstændig gennemgang af samtlige synspunkter henviser til høringsvarene, som er sendt til Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg.

2.1. Generelle og overordnede bemærkninger

KL foreslår, at Ældretilsynet og det sundhedsfaglige tilsyn, som begge føres af Styrelsen for Patientsikkerhed, lægges sammen til ét tilsyn, der både forholder sig til indsatser omfattet af service- og sundhedsloven. Dette vil sikre en mere enkel organisering og sikre større koordination.

Danske Ældreråd bemærker, at rådet generelt er optaget af, at borgerperspektivet tænkes ind i tilsynene på ældreområdet. Dette både i forhold til Ældretilsynet men også i de kommunale tilsyn. Tilsynene i ældreplejen bør gå på tværs af servicelov og sundhedslov. Rådet ser frem til at følge de politiske drøftelser vedrørende det samlede tilsyn med ældreplejen.

FOA bemærker, at der bør være fokus på kvalitetsforbedringer, selvom der ikke er tale om påbud. Det er vigtigt, at der er et stærkt ledelsesfokus på det kontinuerlige og systematiske arbejde med kvalitet og forebyggelse af fejl – ikke kun, når det er gået galt. Endelig bemærker FOA med tilfredshed, at Folketingets partier skal inviteres til en bredere politisk drøftelse vedrørende det samlede tilsyn med ældreplejen.

FOA opfordrer til, at den årlige afrapportering om bekymringshenvendelser til Folketingets ældreordførere bliver offentlig, så øvrige aktører også får mulighed for at følge med i udviklingen. FOA anbefaler i den forbindelse, at der kommer åbenhed om bl.a. antal af bekymringshenvendelser og indhold af bekymringshenvendelserne, hvor mange der har ført til tilsynsbesøg og påbud, samt kommunefordelingen af bekymringshenvendelser. Endelig spørger FOA, om der også vil ske en styrkelse i opfølgningen efter påbud fra det sundhedsfaglige tilsyn, og hvordan samarbejdet mellem de to tilsyn vil være. FOA spørger endvidere, om et påbud fra det sundhedsfaglige tilsyn vil medføre tilsyn fra Ældretilsynet, som herefter kan give flere påbud og dermed sikre, at det obligatoriske læringsforløb igangsættes.

Ældre Sagen finder det meget positivt, at der skal opfanges mønstre i bekymringshenvendelser. Det er dog Ældre Sagens opfattelse, at der på nuværende tidspunkt mangler kendskab til muligheden for at indgive en bekymringshenvendelse. Derfor er der behov for at udbrede kendskabet til muligheden for at indgive bekymringshenvendelser om omsorgssvigt eller andre kritisable forhold i ældreplejen. Kendskabet kan udbredes på styrelsens hjemmeside eller anden vis. Ældre Sagen fremhæver, at Ældretilsynet i den forbindelse skal have tilført ressourcer, så der kan etableres tilsyn på baggrund af bekymringshenvendelser.

Dansk Erhverv støtter en informationsindsats vedrørende bekymringshenvendelser, samt at tilsynsbesøgene opjusteres.

Demenskoordinatorer i Danmark (DKDK) ser positivt på iværksættelsen af en informationsindsats ift. muligheden for at indgive en bekymringshenvendelse. Dog anbefaler DKDK, at man i behandlingen og opsamlingen af bekymringshenvendelser har fokus på, om henvendelserne bunder i en konstateret manglende kvalitet, eller om det bunder i, at det lokalt ikke har været muligt grundet organisatoriske strukturer og værdier.

Social- og Ældreministeriets kommentarer:

Lovforslaget udmønter den politiske aftale om udmøntning af reserven til foranstaltninger på social-, sundheds- og arbejdsmarkedsområdet 2021-2024, hvor det bl.a. blev aftalt at videreføre Styrelsen for Patientsikkerheds Ældretilsyn i perioden 2022-2024 og samtidig indføre obligatoriske opfølgings- og læringsforløb efter påbud fra Ældretilsynet.

Det er ikke en del af den politiske aftale, og dermed heller ikke af nærværende lovforslag, at ændre på de nuværende tilsyn under Styrelsen for Patientsikkerhed. Det følger af den politiske aftale, at Folketingets partier inviteres til en bredere politisk drøftelse om det samlede tilsyn med ældreplejen. Her vil de forslag, som rejses i høringssvarene til nærværende lovforslag, og som ikke er omfattet af den politiske aftale og dermed heller ikke af lovforslaget, bl.a. kunne drøftes.

Det følger af den politiske aftale, at Ældretilsynet fremover skal håndtere indgående bekymringshenvendelser således, at Ældretilsynet kan fange mønstre i bekymringshenvendelser fra pårørende og medarbejdere. Styrelsen for Patientsikkerhed skal fremover udarbejde en rapport om bekymringshenvendelser på baggrund af den nye registreringspraksis. Det følger også af den politiske aftale, at ordførerne på området årligt vil modtage en afrapportering om bekymringshenvendelser til Ældretilsynet. Af rapporteringen vil være offentligt tilgængelig i forbindelse med, at den oversendes til Folketinget. Det bemærkes endvidere, at Styrelsen for Patientsikkerhed med aftalen også skal iværksætte en informationsindsats i forhold til at skabe kendskab til muligheden for at indgive bekymringshenvendelser til styrelsen. Der afsættes 1,3 mio. kr. i 2021 til indførelse af ny registreringspraksis og til informationsindsatsen.

2.2. Obligatorisk opfølgings- og læringsforløb efter påbud fra Styrelsen for Patientsikkerheds Ældretilsyn

Social- og Ældreministeriet bemærker indledningsvist, at høringssvarene overordnet udtrykker stor opbakning til obligatoriske opfølgings- og læringsforløb efter påbud fra Styrelsen for Patientsikkerheds Ældretilsyn.

Således finder blandt andet Nationalt Videnscenter for Demens, Danske Ældreråd og Institut for Menneskerettigheder lovforslaget positivt. Bl.a. er det i følge Danske Ældreråd positivt, at der med lovforslaget indføres en styrket opfølgning efter påbud fra Ældretilsynet ved et udgående rejsehold under Videnscenter for Værdig Ældrepleje i Sundhedsstyrelsen. På den måde får man ikke alene den nødvendige kontrol med ældreplejen, men øger også fokus på læring og løfter kvaliteten de steder, hvor der er allermost brug for det.

FOA er glade for, at der med lovforslaget indføres obligatorisk opfølgings- og læringsforløb til de plejeenheder, som modtager et påbud fra Ældretilsynet. FOA bemærker endvidere, at det er positivt, at læringsforløbene varetages ved et udgående rejsehold under Videnscenter for værdig ældrepleje i regi af Sundhedsstyrelsen.

Dansk Erhverv bemærker, at det er positivt for udviklingen på ældreområdet med en lærende tilgang til at øge kvaliteten og støtter derfor, at plejeenheder, der modtager påbud, skal tage imod et læringsforløb.

Ældre Sagen finder det meget positivt, at formålet med lovforslaget er at understøtte forandring og læring samt at løfte kvaliteten af plejen hos de plejeenheder, som modtager påbud. Ældre Sagen finder det endvidere opløftende, at det er et udgående rejsehold fra Videnscenter for Værdig Ældrepleje, som skal varetage de obligatoriske opfølgings- og læringsforløb, da videnscenterets medarbejdere besidder de nødvendige kvalifikationer til at bidrage med at løfte kvaliteten i plejeenhederne.

Lægeforeningen bakker op om forslaget og bemærker, at foreningen er enige i, at tilsyn og kontrol i sig selv ikke fører til højere kvalitet og sikkerhed, og at det er helt afgørende, at der er den psykologiske tryghed på arbejdspladsen, der skal til for at skabe en læringskultur. Foreningen udtrykker på den baggrund stor tilfredshed med, at opfølgings- og læringsforløbene planlægges gennemført ved rejsehold under Videnscenter for Værdig Ældrepleje i regi af Sundhedsstyrelsen. Dette da adskillelse af tilsynsopgaven fra læringsopgaven er logisk og afgørende for etablering af en læringskultur, som kan sikre høj kvalitet og sikkerhed i ydelserne.

Foreningen af kommunale social-, sundheds- og arbejdsmarkedschefer i Danmark (FSD) er enige i, at tilsyn ikke kun handler om kontrol, men i lige så høj grad om læring og opfølgning. FSD ser derfor positivt på etableringen af et rejsehold. FSD bemærker, at det vil være en bedre udnyttelse af de samlede ressourcer, hvis opfølgings- og læringsforløb etableres som et tilbud frem for en obligatorisk forpligtelse, da mange kommuner i forvejen har opbygget interne udviklingsfunktioner, som er specialiserede i at tilrettelægge forløb efter gennemførte tilsyn (både Ældretilsyn og det kommunale tilsyn) – også i de tilfælde hvor Ældretilsynet ikke har givet påbud.

FSD bemærker i den forbindelse, at kommuner har stor erfaring med internt at gennemføre opfølgings- og læringsforløb, som planlægges og gennemføres kontinuerligt, og som kan iværksættes med meget kort varsel. Tilrettæggelsen af sådanne lokale opfølgings- og læringsforløb har den fordel, at de vil være forankret i et lokalkendskab til både borgere og leverandører – et lokalkendskab, som et nationalt rejsehold vanskeligt vil kunne opnå. FSD bemærker afslutningsvist, at FSD vil følge evalueringen af erfaringerne med de foreslåede opfølgings- og læringsforløb med stor interesse, og at FSD forventer, at der i den forbindelse også vil komme fokus på kommunernes forskelligartede behov.

KL anbefaler, at rejseholdets forløb ikke gøres obligatoriske, men i stedet er et tilbud til kommuner, der har behov for støtte. Ifølge KL har mange kommuner opbygget interne udviklingsfunktioner, som understøtter læring fra gennemførte tilsyn. Et obligatorisk forløb med et rejsehold vil ikke have samme kontekstforståelse, som den interne udviklingsfunktion. KL bemærker endvidere, at det er en forudsætning, at der i tilrettæggelsen af opfølgings- og læringsforløbene sikres tæt dialog mellem Styrelsen for Patientsikkerhed og Sundhedsstyrelsen. Endelig bemærker KL, at forløb af seks måneders varighed vil kræve, at den enkelte plejeenhed skal afsætte væsentlige personalemæssige ressourcer. KL understreger derfor vigtigheden af, at forløbene tager hensyn til påbudets karakter og alvorlighed samt ressourcetrækket i kommunerne.

Social- og Ældreministeriets kommentarer:

Lovforslaget udmønter Aftale om udmøntning af reserven til foranstaltninger på social-, sundheds- og arbejdsmarkedsområdet 2021-2024. Det følger af den politiske aftale, at plejeenheder, som har fået et påbud fra Ældretilsynet skal tage imod et obligatorisk opfølgings- og læringsforløb forestået af et nyt rejseshold fra Videnscenter for Værdig Ældrepleje. Det fremgår af den politiske aftale, at partierne er enige om, at det er afgørende for at løfte kvaliteten på ældreområdet, at de plejeenheder, som har fået et påbud fra Ældretilsynet, får hjælp til at løfte kvaliteten.

Det fremgår således af bemærkningerne til lovforslaget, at formålet med lovforslaget at understøtte forandring og læring hos de plejeenheder, som får påbud fra Styrelsen for Patientsikkerheds Ældretilsyn, som følge af, at den personlige hjælp, omsorg og pleje ikke har den fornødne kvalitet, og at kvaliteten af den social- og plejefaglige indsats bliver løftet det pågældende sted gennem obligatoriske opfølgings- og læringsforløb.

Det fremgår endvidere af bemærkningerne til lovforslaget, at forløbet skal sikre, at plejeenheden, udover at opfylde Styrelsen for Patientsikkerheds målepunkter gennem Ældretilsynets opfølgingsaktiviteter, fremadrettet også arbejder med kulturen på både medarbejder- og ledelsesniveau. De nye forløb har således til formål at understøtte faglig læring og udvikling bredt set.

Lovforslaget om indførelse af obligatoriske opfølgings- og læringsforløb har ikke til formål at erstatte allerede etablerede kommunale opfølgingsindsatser, men forventes at supplere de indsatser, der lokalt iværksættes for at understøtte udvikling og læring efter et tilsynsbesøg. Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at formålet med de obligatoriske opfølgings- og læringsforløb er at sikre, at plejeenheden, der har modtaget et påbud, samtidig får målrettet støtte til faglig læring og udvikling i plejeenheden. Forløbene skal derfor tilpasses til den enkelte enhed og vil bl.a. omfatte socialfaglig støtte til, at den pågældende plejeenhed kan arbejde målrettet med afhjælpning af de fejl og mangler, som er årsagen til påbuddet fra Ældretilsynet.

Af bemærkningerne til lovforslaget fremgår det, at Videnscenter for Værdig Ældrepleje i Sundhedsstyrelsen frem mod den 1. juli 2021 vil udvikle konceptet for opfølgings- og læringsforløbene. Konceptet udvikles med afsæt i de erfaringer, som videnscentret har opbygget i forbindelse med centerets udgående værdighedsrejsehold, som gennem praksisnær læring og styrkede kompetencer understøtter ledere og medarbejdere i plejeenheder i arbejdet med en mere værdig ældrepleje. Det er forudsat, at konceptudvikling sker i dialog med og løbende koordineres med Styrelsen for Patientsikkerhed. Det fremgår i bemærkningerne til lovforslaget, at forløbene forventes at have en gennemsnitlig varighed af 4-6 måneder afhængig af det konkrete behov hos den enkelte plejeenhed.

Det vil blive præciseret i bemærkningerne til lovforslaget, at forløbenes indhold og varighed vil være proportional med påbuddets karakter og de problemstillinger og faglige udfordringer, som den enkelte plejeenhed har, og som forløbet skal følge op på. Dette af hensyn til, at der gennemføres et forløb, der opleves rimeligt og relevant i forhold til påbuddet og de faglige udfordringer mv., der iværksættes støtte til at få løst.

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at det er forudsat, at Styrelsen for Patientsikkerhed ved påbud orienterer og koordinerer med Sundhedsstyrelsen, når

Styrelsen for Patientsikkerheds Ældretilsyn har givet et påbud til en plejeenhed, herunder om de forhold, som har ført til et påbud. Dette indebærer bl.a., at Sundhedsstyrelsen informeres om tidspunktet for Styrelsen for Patientsikkerheds opfølgningsaktiviteter i forhold til påbuddet. Afbemærkningerne fremgår det endvidere, at det er forudsat, at Sundhedsstyrelsen tilrettelægger en proces for den videre dialog med og kontakt til plejeenheden. Endelig er det forudsat, at Styrelsen for Patientsikkerhed og Videnscenter for Værdig Ældrepleje koordinerer, således at konceptet for opfølgnings- og læringsforløbene tager højde for tilsynets tilbagemeldinger til og opfølgningsaktiviteter hos plejeenheden.

Det vil blive præciseret i bemærkningerne til lovforslaget, at Styrelsen for Patientsikkerhed og Sundhedsstyrelsen skal sikre, at der er en tæt dialog mellem styrelserne i forbindelse med tilrettelæggelsen af opfølgnings- og læringsforløbene efter påbuddet. Det præciseres endvidere i bemærkningerne til lovforslaget, at iværksættelse af den konkrete støtte i de enkelte tilfælde sker ved aftale mellem Videnscenter for værdig ældrepleje og den pågældende plejeenhed.

2.3. Rammer og indhold for opfølgnings- og læringsforløbene:

Ergoterapeutforeningen bemærker, at et obligatorisk læringsforløb fra Videnscenter for Værdig Ældrepleje er et fornuftigt element, som vil skabe en reel forbedring i forbindelse med påbud. Foreningen bemærker dog, at det ikke fremgår af høringsmaterialet, hvor mange flere tilsyn der vil blive udført i den nye ordning. Foreningen frygter, at det fortsat vil være et mindre antal plejeenheder, som samlet set vil få et risikobaseret tilsyn. Endelig anbefaler foreningen, at beskrivelserne af indholdet af læringsforløbene også inkluderer forslag til implementering af læringsudbytte blandt medarbejderne på enhederne.

Ældre Sagen bemærker, at det er af afgørende betydning, at beboere og pårørende løbende inddrages i opfølgnings- og læringsforløbene, hvorfor Ældre Sagen opfordrer til at inddrage borgernes og pårørendes oplevelser og erfaringer løbende i opfølgnings- og læringsforløbene. Ældre Sagen bemærker endvidere, at Styrelsen for Patientsikkerhed bør sikre, at der er afsat tilstrækkelige ressourcer til selve opfølgnings- og læringsforløbet. Samtidig skal der i forbindelse med opfølgnings- og læringsforløbet kunne stilles ufravigelige krav om, at den enkelte plejeenhed tilføres de tilstrækkelige ressourcer og normeringer, ligesom personalet i den enkelte plejeenhed skal have relevante og tilstrækkelige faglige kompetencer og ordentlige faciliteter til at udføre arbejdet.

Danske Fysioterapeuter anser det for positivt, at de plejeenheder, som får påbud fra Ældretilsynet, får hjælp til at løfte kvaliteten. Danske Fysioterapeuter foreslår derudover, at der i de obligatoriske læringsaktiviteter sættes fokus på fysisk aktivitet og rehabiliterende indsatser. Endelig imødeser Danske Fysioterapeuter Sundhedsstyrelsens planlagte evaluering af opfølgnings- og læringsforløbene.

DemensKoordinatorer i Danmark (DKDK) hæfter sig ved det gode element, at et påbud til en plejeenhed afføder, at enheden skal tage imod et opfølgnings- og læringsforløb. Dog er DKDK bekymret for, at et givet påbud grundet mangel på fornøden kvalitet i en plejeenhed kan skyldes den organisatoriske kontekst, og derfor vil DKDK anbefale, at rejseholdets indsats har fokus på, om svigt i plejen stammer fra manglende ledelses- eller plejefaglige kompetencer, eller om det er de organisatoriske strukturer og værdier der umuliggør, at plejen får en fornøden kvalitet.

Social- og Ældreministeriets kommentarer:

Det fremgår i Aftale om udmøntning af reserven til foranstaltninger på social-, sundheds- og arbejdsmarkedsområdet 2021-2024, at Folketingets partier er enige om at afsætte 3,1 mio. kr. årligt i 2023 og 2024 til en opjustering af Ældretilsynet, så flere plejeenheder årligt vil modtage et tilsyn.

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at formålet med de obligatoriske opfølgings- og læringsforløb er at sikre, at plejeenheden, der har modtaget et påbud, samtidig får målrettet støtte til faglig læring og udvikling i plejeenheden. Forløbene skal derfor tilpasses til den enkelte enhed og vil bl.a. omfatte socialfaglig støtte til, at den pågældende plejeenhed kan arbejde målrettet med afhjælpning af de fejl og mangler, som er årsagen til påbuddet fra Ældretilsynet. Af bemærkningerne til lovforslaget fremgår det endvidere, at Videnscenter for Værdig Ældrepleje i Sundhedsstyrelsen frem mod den 1. juli 2021 vil udvikle konceptet for opfølgings- og læringsforløbene. Konceptet udvikles med afsæt i de erfaringer, som videnscentret har opbygget i forbindelse med centrets udgående værdighedsrejsehold, som gennem praksisnær læring og styrkede kompetencer understøtter ledere og medarbejdere i plejeenheder i arbejdet med en mere værdig ældrepleje. Det er forudsat, at konceptudvikling sker i dialog med og løbende koordineres med Styrelsen for Patientsikkerhed.

Det fremgår i bemærkningerne til lovforslaget, at forløbene forventes at have en gennemsnitlig varighed af 4-6 måneder afhængig af det konkrete behov hos den enkelte plejeenhed. Det er den enkelte kommunalbestyrelse, der har ansvaret for at sikre, at der er de fornødne ressourcer til, at de enkelte plejeenheder kan levere den rette social- og plejefaglige indsats. Det gælder også i forhold til opfølgning på de tilsyn, der gennemføres på de enkelte plejeenheder, herunder opfølgning på et påbud fra Ældretilsynet.

Som nævnt ovenfor under pkt. 2.3, vil det blive præciseret i bemærkningerne til lovforslaget, at der i forløbenes indhold og varighed vil blive taget et proportionalitetsprincip ift. påbuddets karakter og omfang. Dette af hensyn til, at der gennemføres et forløb, der opleves rimeligt og relevant i forhold til påbuddet og de faglige udfordringer mv., der iværksættes støtte til at få løst.

2.4. Videreførelse af Styrelsen for Patientsikkerheds Ældretilsyn

Social- og Ældreministeriet bemærker indledningsvist, at høringsvarene overordnet udtrykker stor opbakning til videreførelsen af Styrelsen for Patientsikkerheds Ældretilsyn.

Blandt andet Ergoterapeutforeningen, Nationalt Videnscenter for Demens, Ældre Sagen, Danske Fysioterapeuter, Institut for Menneskerettigheder, Demenskoordinatorer i Danmark (DKDK), FOA og Danske Ældreråd støtter en forlængelse af Ældretilsynet.

Ældre Sagen og Danske Ældreråd bemærker, at forsøgsordningen med ældretilsyn bør gøres permanent.

Dansk Erhverv støtter overordnet forlængelsen af forsøgsordningen med Ældretilsynet. Dansk Erhverv foreslår dog, at der oprettes klageadgang for leverandører i forbindelse med påbud. Samtidig finder Dansk Erhverv, at der er en organisatorisk udfordring i forhold til de samlede tilsyn på ældreområdet, og at en videreførelse ikke ændrer på

udfordringen om, at kommunen både visiterer, leverer, betaler og fører tilsyn med opgaven. Dansk Erhverv foreslår derfor, at der arbejdes med en langsigtet løsning med ét centralt styrket tilsyn samlet i en uafhængig statslig styrelse.

Foreningen af kommunale social-, sundheds- og arbejdsmarkedschefer i Danmark (FSD) bemærker, at det er FSD's indtryk, at Ældretilsynet er blevet udført kvalificeret og professionelt, men at FSD havde gerne set, at der var gennemført en evaluering af de foreløbige erfaringer inden videreførelsen, for at finde den bedste fremadrettede model. Et velfungerende tilsyn er af afgørende betydning, men tilsynsbesøg er forbundet med et betydeligt ressourcetræk for plejeenheden. FSD gør i denne forbindelse opmærksom på, at der fremadrettet skal ske en yderligere opjustering i antallet af Ældretilsyn, men at Ældretilsynet fortsat kun er et supplerende tilsyn til det obligatoriske kommunale tilsyn. Det samlede antal af, delvist overlappende, tilsyn skaber mere dokumentation m.v. Det bør derfor overvejes, om sikringen af den fornødne kvalitet på ældreområdet fortsat skal gå via gennemførelsen af mange parallelle tilsyn. FSD bifalder på den baggrund, at erfaringerne med Ældretilsynet påtænkes evalueret i løbet af 2021. Derudover bemærker FSD, at forlængelsen af forsøgsordningen med Ældretilsynet til 2024 også indebærer en forlængelse af hjemlen til bødestraf, hvis den enkelte plejeenhed ikke afgiver de krævede oplysninger til tilsynet, ikke er registreret, eller ikke efterkommer tilsynets påbud. FSD finder det fortsat hverken nødvendigt eller formålstjenstligt at gøre offentlige myndigheder til genstand for en sanktionsmulighed i form af bøder. Afslutningsvist bemærker FSD, at gennemførelsen af et tilsyn altid indebærer et væsentligt administrativt og tidsmæssigt merarbejde for den berørte enhed, ikke mindst til fremsøgningen af de oplysninger, som styrelsen typisk vil afkræve som led i tilsynet. Det er en omkostning, som naturligvis vil stige, når der, ifølge lovudkastet, vil ske en yderligere stigning i antallet af gennemførte Ældretilsyn

FOA udtrykker tilfredshed med, at Ældretilsynet fortsætter, og bemærker, at det er vigtigt, at der ikke kun er fokus på de sundhedsfaglige aspekter af ældreplejen, men også på kvaliteten i den personlige hjælp, omsorg og pleje efter serviceloven.

Social- og Ældreministeriets kommentarer:

Det følger af den politiske aftale om udmøntning af reserven til foranstaltninger på social-, sundheds- og arbejdsmarkedsområdet 2021-2024, at der afsættes 3,1 mio. kr. årligt i 2023 og 2024 til en opjustering af Ældretilsynet, så flere plejeenheder årligt vil modtage et tilsyn.

Formålet med Ældretilsynet er netop at føre uafhængigt statsligt tilsyn med kvaliteten af den social- og plejefaglige indsats. Ældretilsynet supplerer dermed det uafhængige statslige sundhedsfaglige tilsyn, som også hører under Styrelsen for Patientsikkerhed.

Det er ikke en del af den politiske aftale, og dermed heller ikke af nærværende lovforslag, at ændre på de nuværende tilsyn under Styrelsen for Patientsikkerhed, herunder den nuværende regulering af klageadgang samt Ældretilsynets sanktionsmuligheder. Det følger af den politiske aftale, at Folketingets partier skal inviteres til en bredere politisk drøftelse om det samlede tilsyn med ældreplejen. Her er det bl.a. muligt også at drøfte de forslag og spørgsmål, som rejses i nærværende høringssvar, og som ikke er omfattet af den politiske aftale og dermed heller ikke af lovforslaget.